

[Udenrigsministeren.]

lem EFTA-landene indbyrdes og fra et EFTA-land til et tredjeland uden for EFTA, hvis den virker til skade for et andet EFTA-lands traditionelle eksport til dette tredjeland, er i strid med EFTA-traktaten. Vi har endvidere i den dansk-engelske aftale en bestemmelse om, at hvis der sker subsidieret eksport fra tredjeland til det britiske marked, skal Danmark — eller andre lande inden for EFTA — kunne tage dette op med henblik på at henstille til Storbritannien at iværksætte modforholdsregler, antidumpingbestemmelser o. s. v., for at standse en sådan subsidieret eksport. Vi mener i tilknytning til annual review, at vi kan pege på konkrete vareområder, hvor der må ske fortsatte lettelser; specielt vil jeg nævne, at vi har over for vore britiske venner peget på, at et sådant område som skinkekonserves er egnet til at inddrages under de bestemmelser, der findes for afsætning af svinekød på det engelske marked. Vi er i øjeblikket udsat for en ubehagelig subsidieret konkurrence fra Hollands side, som har betydet, at vor traditionelle eksport af denne vare er gået tilbage, og vi har rejst spørgsmålet over for briterne.

Jeg kan sige, at med hensyn til de problemer, jeg her har nævnt, synes der at være en positiv forståelse hos den britiske regering af, at der må foretages skridt og handlinger, som kan bidrage til at føre EFTA videre fremover i samarbejdet.

Det er imidlertid ikke bare inden for EFTA, at der er opstået problemer i den sidste tid; det gælder også inden for de seks landes fællesmarked, hvor vi i virkeligheden ser en ganske alvorlig krise. Fællesmarkedet har to gange tidligere været ude i kriser, men jeg tror nok, man kan bedømme den nuværende krise som den alvorligste, fællesmarkedet endnu har haft. Jeg har i hvert fald hørt kyndige kommentatorer sige dette, selv om jeg også har hørt dem tilføje, at de mener, at denne krise vil blive overvundet.

Jeg skal ikke gå ind på en nærmere bedømmelse af denne situation inden for

fællesmarkedet. Det er velkendt, at det er landbrugsproblemer og herunder især spørgsmålet om etablering af en fælles kornpris, der har fremkaldt krisen. Det er også velkendt, at der fra fransk side er fremsat udtalelser af en stærk karakter, som man vel ikke ligefrem kan betegne som et ultimatum over for fællesmarkedet, hvis der ikke sker fremskridt med hensyn til kornpriserne, men som man i hvert fald kan betegne som en meget alvorlig advarsel om, at hvis der ikke sker noget med hensyn til kornpriserne, kan man risikere, at Frankrig vil blokere yderligere fremskridt inden for fællesmarkedet. Man skal være klar over, når man står over for opbygningen ikke blot af en toldunion, men en økonomisk union som fællesmarkedet, at det forudsætter, at videreudviklingen foregår nogenlunde kontinuert. Hvis man standser en proces som den, der er i gang i fællesmarkedet, tror jeg vanskeligt, man vil være i stand til at konservere det, der er opnået. Hvis man ikke fortsætter dynamikken i udviklingen, indtil den økonomiske union er etableret, er jeg bange for, at en midlertidig blokering af fremskridtet let fører til, at man reelt kommer til at opleve tilbageslag på dette område.

Jeg skal som sagt ikke gå nærmere ind på udviklingen inden for fællesmarkedet; det bliver i første række fællesmarkedets landenes sag. Vi kommer dog til at mærke visse af konsekvenserne. Vi mærker dem allerede, for så vidt angår landbrugspolitikken. Vi ved, at man pr. 1. november har iværksat landbrugsordningerne for mejeriprodukter, for kød og levende kreaturer. Det er endnu ikke muligt at danne sig et nogenlunde præcist overblik over, hvilke konsekvenser disse landbrugsordninger vil få for Danmarks traditionelle landbrugseksport til fællesmarkedet af disse varer. Vi har gennem forskellige forhandlinger søgt at nå frem til en hensyntagen til opretholdelse af en traditionel dansk eksport. Vi har opnået visse resultater, men også her gælder det, at det endnu er vanskeligt at vurdere, hvor meget de i praksis vil komme til at betyde. Men